גמ' איבעיא להו (א) הא דקאמרי במתני' ר' אליעזר ור' יהושע דאין דנין (ב) ק"ו היכי קאמרי מי אמרינן עצם כשעורה הלכה למשה מסיני דגזיר מגלח עליו ורביעית דם קל וחומר מעצם כשעורה דגזיר מגלח עליו ואין דנין קל וחומר מהלכה לו במידי דתרוייהו נמירי לה מקרא או דילמא הכי קאמר רביעית דם הלכה למשה מסיני דמטמא אם האדם בהאהל, ועצם כשעורה קל וחומר כלומר ומעצם כשעורה קל נמרינן קל וחומר דברביעית דם יהא גזיר מגלח וקאמר ליה אין דנין ק"ו מהלכה שאין למידין קל וחומר ממידי דלא נמירי לה אלא מהלכה אי לאו דאתיא ליה מן המקרא: **ת"ש עצם כשעורה [הלכה]** - שגזיר מגלח עליו ורביעית דם קל וחומר ואין דנין קל וחומר מהלכה:

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים שאמר להן חד וכו' - לריך לומר שהן שותקין שאם היו מכחישין אותו לא היה נאמן כדאמרי' בקידושין בפ' האומר (ל' סה:) עד אחד בהכחשה מי מסיגן: **מגלחין** ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר כו' - לאו דוקא נקט ואומר אלא זה יקרב לשם מי שהוא וזה יקרב לשם מי שהוא: **אם** אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי, **ואם** אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וזה קרבן טהרתך: **גמ' קתני שני נזירים שאמר להם יודע אחד מכם שנטמא ואיני יודע איזה מכם** ואמאי, כל ספק טומאה ברשות היחיד מהיכא ילפינן לה *מסוטה, מה סוטה בועל ונבעלת אף בל ספק טומאה ברה"י כגון דאיכא בי תרי אבל הכא שני נזירים והאי דקאי גביהן הא תלתא הוה ליה ספק טומאה ברשות הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור? אמר רבה בר רב הונא באומר: "ראיתי טומאה שנזרקה ביניכם" אמר רב אשי דיקא נמי דקתני

עצם כשעורה הלכה - דגזיר מגלח עליו, דמקרא לא אתי כדכתיב "על כל נפשות מת לא יבא" מידי דמיטמא בביאה, ורביעית דם בעי לאתגמורי מינה מק"ו או דילמא רביעית דם - הלכה מה שהוא מטמא ב] בהאהל דליתא ליה לא נפשות מת, דתרוייהו נמירי לה דלדרבה משמע דם חלי לוג שהוא שיעור שתי נפשות, והלכה למשה מסיני הוא דמטמא בהאהל, ועצם כשעורה קל וחומר מעצם בעי לגמוך שיגלח על אהל רביעית דם ואין דנין קל וחומר מהלכה פי' מכח חומר שהוא הלכה למשה מסיני לא נעשה קל וחומר ועצם כשעורה הלכה:

הדרן עלך כהן גדול

שני נזירים שאמר להם אחד וכו' - לריך לומר שהן שותקין שאם היו מכחישין אותו לא היה נאמן כדאמרי' בקידושין בפ' האומר (ל' סה:) עד אחד בהכחשה מי מסיגן: **מגלחין** ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר כו' - לאו דוקא נקט ואומר אלא זה יקרב לשם מי שהוא וזה יקרב לשם מי שהוא: **אם** אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי, **ואם** אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וזה קרבן טהרתך: **גמ' קתני שני נזירים שאמר להם יודע אחד מכם שנטמא ואיני יודע איזה מכם** ואמאי, כל ספק טומאה ברשות היחיד מהיכא ילפינן לה *מסוטה, מה סוטה בועל ונבעלת אף בל ספק טומאה ברה"י כגון דאיכא בי תרי אבל הכא שני נזירים והאי דקאי גביהן הא תלתא הוה ליה ספק טומאה ברשות הרבים וכל ספק טומאה ברשות הרבים ספיקו טהור? אמר רבה בר רב הונא באומר: "ראיתי טומאה שנזרקה ביניכם" אמר רב אשי דיקא נמי דקתני

באומר סופרים עוד שלשים יום: והוא עומד מרחוק דהוי ספק טומאה ברשות היחיד ואם תאמר אם כן יביא כל אחד קרבן טומאה ודאי דכל ספק טומאה ברשות היחיד טורפין עליה [תרומה] ויש לומר דלא גמירי מסוטה אלא דבר שאפשר להיות כסוטה דאפשר שנטמאת אבל הכא לא אפשר לטמאות שניהם דודאי אחד טהור ואם תאמר אם כן מאי פריך מעיקרא והא ספק טומאה ברשות הרבים הוא כלומר ויביאו שניהם קרבן טהרה והא ספק טומאה ברשות הרבים דמטהרינן נמי מסוטה גמרינן לה ולא יליפינן אלא דבר שאפשר להיות והכא בודאי אחד טמא ויש לומר דספק טומאה ברשות הרבים לאו מסוטה גמרינן ליה אלא כל חד וחד מוקמינן אחזקתיה וילפינן ליה מקרא פרק קמא דחולין (דף י:) להעמיד כל דבר אחזקתיה אף על גב דודאי אחד טמא כיון דלא ידעינן ליה ואף על גב דבפרק קמא דחולין (ג"ז סט) למאי דקא סלקא דעתיה קאמר התם הילכתא גמירי לה ומשמע התם דספק טומאה ברשות הרבים לאו משום חזקה אלא נגמר מסוטה במסקנא לא קאי הכי ובמקום אחר [ברים מסכת נדה *)] מפורש בתורך: דקתני

[וכן כתוב דחולין ס: ד"ה התם]

הדרו חכמים לדברי בן זומא ולא חשו על מה שהקריב קרבנותיו לחצאין: באומר ראיתי שנזרק טומאה ביניכם. שהיה מרוחק מהם ד' אמות דהשתא לא הוו אלא תרי דהו"ל ספק טומאה ברשות היחיד: דיקא

ג) דיכול זה סובב על סיפא דסופרים ל' יום שניים ומביאין קרבן טהרה וכו' - ב) דכול זה שייך למתני' דלקמן (דף נט ע"ב) כמת אחד מהן וכו' דהתם מביאין קרבן טומאה מספק ופ"ז סובב והולך דברי רבינו ועי' בגליון הש"ס.

הגהות מהר"ב רנשבורג א] רש"י ד"ה אמר רבה וכו' הא בלבד וכו' הא בלבד וכו' הא תרי כסוטה דליכא אלא תרי בועל ונבעלת כנ"ל: ב] תוד"ה עצם וכו' מה שהוא מטמא על כל אדם בהאהל וכו' כנ"ל מ"מ: ג] ד"ה וסופרים וכו' וקרבן טומאה בספק. נ"ב עי' מ"מ:

נוסחת הריב"ן א) מאי: ב) להחזיקן: ג) אחד ואחד: ד) שלשים יום ואין בכך כלום דמיר טמא יכול לעשות תגלחת טומאה וקרבן טומאה ואפילו לאחר כמה ימים הס"ד ואח"כ מס"ד ומביאין כו': ה) טומאה דאתמול [ונמצנס הוא]: ו) בספק: ז) כי סוטה דליכא אלא תרי בועל ונבעלת: ח) דלא ידע:

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה איבעיא וכו' דאין דנין ק"ו היכי: (ב) ד"ה אמר רבה וכו' אלא תרי הס"ד ותיכות בועל ונבעלת ממתן:

גליון הש"ס תוס' ד"ה וסופרין שלשים יום - ליון זה שייך לקמן דף נט ע"ב:

עין משפט נר מצוה

א א מיי' פ"ם מהלכות מיתות סלכם יד: ב ב ג מיי' שם סל' מ ופ"ד מהלכות אבות הטומאה הל' ז ופפ"ז שם הלכה ח ופ"ז שם הלכה ח: ג ד מיי' פ"ם מהלכות מיתות הלכה עז:

פי' הרא"ש

איבעיא להו עצם כשעורה הלכה - דגזיר מגלח עליו דמקרא לא אתי דכתיב על כל נפשות מת לא יבוא דמשמע דלא הזהר אלא על דבר שטמא באהל ורביעית הדם בעי לאגמורי מינה בק"ו וקא"ל ר"א אין כאן ק"ו משום דאין דנין ק"ו מדבר (שאינו) [שהוא] הלכה: אי דילמא רביעית דם הלכה מה שהוא מטמא באהל דכתיב על כל נפשות מת דמשמע שיעור ב' נפשות דהיינו ב' רביעיות: ועצם כשעורה ק"ו ואתה בא ללמוד רביעית דם מעצם כשעורה מתוך הוראה שיש ברביעית דם שטמטמא באהל משא"כ בעצם כשעורה וקא"ל אין דנין ק"ו מהלכה. פי' מתוך הוראה אהל שיש ברביעית דם שבא מהלכה:

סליק פירקא

פ"ח ב' נזירים שאמר להם אחד וכו' ומיידי שהם שותקים שאם היו מכחישים אותו לא היה נאמן כדאיתא בקידושין כל האומר דעד א' בהכחשה לא מהימן: מגלחים ומביאים וכו' לאחר שיכלו ל' יום שלהם: אם אני הוא הטמא קרבן טומאה ה) שנעשה כבר הוא שלי וקרבן טהרה [שנעשה מכבר] הוא שלך: וסופרים ג) שלשים יום מיום שנדר הב': וקרבן טומאה בספק היינו חשאת העוף הבאה על הספק ואינה נאכלת. מביא חשאת העוף לספק טומאה נזיר ואשם לא מייתי כרבנן דאמרי לעיל הביא הטמאתו ולא הביא אשמו מונה. נמצא זה מביא קרבנותיו לחצאי. אם נזיר מהור הוא דעולה ראשונה היתה חובה ועתה הוא מקריב חטאת ושלמים ברגעות הנאת זכרון

נוסחא אי אחר ל' נזיר מגלח אם אמר לאחר מגלח (נזיר יח:) ואתה בא ללמוד רביעית דם מעצם כשעורה וקא"ל אין דנין ק"ו מהלכה. פי' מתוך הוראה אהל שיש ברביעית דם שבא מהלכה:

נוסחא הגה"מ ל' נזיר מגלח אם אמר לאחר מגלח (נזיר יח:) ואתה בא ללמוד רביעית דם מעצם כשעורה וקא"ל אין דנין ק"ו מהלכה. פי' מתוך הוראה אהל שיש ברביעית דם שבא מהלכה:

נוסחא ספק זומא בנזיר נזיר אינו נזיר אלא כל חד וחד מקריב את שלו

נוסחא דב אחר ל' ספק זומא בנזיר מוקר אינו נזיר אלא כל חד וחד מקריב את שלו